

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ В
ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра правознавства**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ
В УКРАЇНІ ТА СВІТІ***

**Збірник наукових статей за матеріалами VI Міжнародної
науково-практичної конференції м. Житомир, 19 квітня 2018 р.**

Житомир
Вид. О. О. Євенок
2018

**Рекомендовано Вченою радою Житомирського національного
агроекологічного університету**

(протокол № 9 від 24 квітня 2018 р.)

Голова оргкомітету: Скидан О. В. – ректор Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор.

Члени оргкомітету: Романчук Л. Д. – проректор з наукової роботи та інноваційного розвитку ЖНАЕУ, д.с.-г.н., професор; Мартинчук І. В. – проректор з науково-педагогічної роботи, соціального та гуманітарного розвитку ЖНАЕУ, к.е.н.; Данкевич Є. М. – декан факультету екології і права Житомирського національного агроекологічного університету, д.е.н., професор; Скулиш Є. Д. – д.ю.н., професор кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Ляшенко Р. Д. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Бондарчук Н. В. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Василенко Л. П. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Савчук Т. – к.ю.н., доцент, Академія управління при Президентові Республіки Білорусь, Білорусь (за згодою); İdris Tuna – ph. D. Candidate of Modern Turkish History Department at İstanbul University (за згодою); Бучинська А. Й. – к.ю.н., доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Костенко С. О. – к.ю.н., ст. викладач кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Прокопенко І. П. – к.і.н., доцент, доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету; Гордійчук М. В. – к.ю.н., асистент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету.

Рецензенти: Іщенко А. В. – професор кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, д.ю.н., професор, Заслужений юрист України;

Німко О. Б. – доцент кафедри правознавства Житомирського національного агроекологічного університету., к.ю.н., доцент.

С 91 **Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі :** Зб. наук. ст. за матеріалами VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Житомир, 19 квітня 2018 р.) / Жит. нац. агроекологічний ун-т. — Житомир : Видавець О. О. Євенок, 2018. — 556 с.

ISBN 978-617-7703-

У збірнику наукових статей розглядаються сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі, які обговорювалися на VI Міжнародній науково-практичній конференції в м. Житомирі 19 квітня 2018 року.

УДК 34(08)

ББК 67

Калінчук В. В. Поняття юридичної процедури	155
Лаус В. В. Тенденції змін в романо-германській правовій системі	157
Базелюк О. О. Судові гарантії прав і свобод людини і громадянина	160
Ковальов О. Р. Громадянське суспільство як чинник євроінтеграції України	162
Чернявська В. М. Проблематика розуміння сутності «гібридної війни»	165
Пасічник А. Р. Деструктивні фікції: загальна характеристика	167
Зав'язун О. С. Основні правові системи сучасності	169
Фамілярський О. О. Принцип рівності перед законом і судом та принцип рівності в системі загальних принципів права	172
Баранчук А. Етапи конституційного процесу в незалежній Україні	174
Борисюк Т. П. Концепція правової держави: розробка та розвиток	177
Веремій Д. В. Самобутність правової системи Франції в складі романо-германської правової сім'ї	180
Леднік О. В. Англійська Реформація за часів Генріха XVIII	182
Гардзель Н. В. Права працівників за законодавством України про працю та проектом трудового кодексу України: порівняльний аналіз	185
Герасимчук О. С. Припинення трудового договору з ініціативи працівника: досвід України і Польщі	187

3. Скрипнюк О. В. Ідея соціальної справедливості в контексті теорії правової держави / О.В. Скрипнюк // Вісник Академії правових наук України. – 2005. – № 2(25). – С. 249-253.

4. Кант И. Метафизические начала учения о праве / И. Кант // Сочинения; [в 6 т.]. – М., 1965. – Т. 4, Ч. 2. – 468 с.

5. Гегель Г.В.Ф. Сочинения. / Г.В.Ф. Гегель; [в 14 т.]. – М.-Л., 1929-1958. – Т. 7. – 303 с.

Веремій Д. В.

Магістрант 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Самобутність правової системи Франції в складі романо-германської правової сім'ї

У сучасній правовій системі Франції центральне місце серед джерел права займає діюча Конституція Французької республіки, яка була прийнята 1958 р.; преамбула до Конституції 1946 р., котра разом із Декларацією прав та свобод людини і громадянина є складовою діючої Конституції. Вагоме місце в системі джерел права у Франції займають органічні закони, які є доповненнями до основних положень Конституції й видаються парламентом. Регулювання окремих правових інститутів та галузей права підлягає під юрисдикцію звичайних законів (акти парламенту), до числа яких належать кодекси: кримінальний, цивільний, торговий та інші.

Конституція Франції 1958 р. встановила новий політичний режим – V Республіка. Дана Конституція містить структуру вищих державних органів країни. Ця структура відповідає положенню державних органів в конституційному механізмі республіки. Саме нині діюча Конституція ввела режим, який став поєднанням елементів президентської та парламентської республіки і прийшов на зміну парламентської форми правління. [1, с. 322].

Відповідно до положень головного джерела права Франції, президент став ключовою фігурою в державному та політичному механізмі країни. Однак, поруч з цим, у країні залишилися збереженими суттєві елементи парламентського правління. Окрім того, не зважаючи на свою залежність від президента, французький уряд виконує досить широкі конституційні повноваження. Загальний вигляд цих повноважень сформульований в ст. 20 Конституції V Республіки. Зокрема: «Уряд визначає та проводить політику нації. Він розпоряджається адміністрацією й збройними силами». [3, с. 10].

При характеристиці центральної виконавчої влади використовуються поняття «Уряд» та «Рада Міністрів». Інституційний зміст цих понять є ідентичним. Рада Міністрів – це основний колегіальний орган уряду. До її повноважень належать: оголошення надзвичайного стану; прийняття декретів, тобто актів президента й прем'єр-міністра; обговорення урядових законопроектів; законодавча діяльність шляхом прийняття ордонансів (реалізація делегованих повноважень).

Конституція V Республіки зберегла двопалатну структуру французького парламенту: Нижня палата (Національні збори) та Верхня палата (Сенат). Як вважають більшість дослідників, збереження такого поділу стало своєрідним кроком у збереженні національних правових традицій, а не конституційною необхідністю.

Особливе місце в механізмі конституційного регулювання Франції належить Конституційній раді, повноваження якої поділяються на обов'язкові (наприклад, дотримання процесу виборів президента й проведення референдуму) та факультативні. Слід зауважити, що Конституційна Рада не може здійснювати контроль законодавчої діяльності парламенту за власною ініціативою. Конституційна Рада помітно впливає на формування головних принципів республіканського законодавства Франції. [4, с. 271].

Конституція, як джерело права, а також референдум і парламентські закони є видами формального закону, тобто тими джерелами, котрі забезпечують норми загального і приватного права, які формулюються органами законодавчої влади.

Крім головних джерел права до правової системи Франції належать і так звані додаткові джерела права, до яких відносяться:

1. загальні принципи права, які формулюються суддями або мають місце в низці законодавчих документів загального характеру та судова практика;
2. офіційні позиції та висловлювання думки, що надходять від певних органів державної влади;
3. юридична практика (діяльність адвокатів, юристів, нотаріусів тощо);
4. доктрини, що стосуються питань право ведення (наукові та дослідницькі роботи, дисертації тощо).

Помітну роль в якості джерел французького права відіграють і правові звичаї. Найбільш помітне значення вони мають у сфері торгового права та судової практики, а також у питаннях, що стосуються регулювання підприємницької діяльності.

Велика увага у Франції, як і в інших країнах романо-германської правової сім'ї, приділяється судовій практиці. Так, Цивільний кодекс надає широкі можливості для судової практики, адже досить часто формулювання законів можуть бути не точними, а безпосередньо тексти законів допускають різне трактування. Також вагомою залишається роль суддів у всіх галузях правового регулювання державного життя Франції. Зокрема, судді мають досить потужні повноваження у питаннях застосування та інтерпретації законів. І хоча судді зобов'язані підкорятися діючим законам, вони можуть виступати в ролі опозиціонерів до положень того чи іншого закону.

Проте, слід зауважити, що не зважаючи на своє місце у правовій системі країни, судова практика не є самостійним джерелом права. Вона є зібранням рішень вищих судових органів, рішень адміністративної юстиції, що стосуються вирішення податкових судових суперечок й рішень Суду європейського співтовариства або Ради по конкуренції. Однак, однозначним є її вплив на формування основоположних норм адміністративного права Франції. [5, с. 82-83].

У Франції адміністративне право появилось як право публічної влади у її відносинах з приватними особами. Адміністрація є підконтрольною Уряду, а деякі її органи підлегли і цивільному й адміністративному праву. За організацією органів адміністративного характеру, призначенням чиновників вищого рангу

стежить президент. Крім того, президент може приймати декрети, що регулюють питання роботи та організації адміністрації.

Сучасне адміністративне право Франції контролює діяльність публічної адміністрації, до складу якої входять урядова адміністративна, децентралізована функціональна адміністрація, а також адміністрація органів місцевого самоврядування.

Отже, як бачимо, формування правової системи Французької республіки – це досить тривалий процес, який продовжується і сьогодні. Правова система Франції займає провідне місце серед правових систем країн, що належать до романо-германської правової сім'ї, і в цей же час являється самобутньою та має ряд характерних ознак. Вона має ряд власних особливостей, що ґрунтуються на основі форми державного устрою країни. Важливий вплив на розвиток та використання джерел права у Франції має форма державного правління у відповідності до якої й будується система законодавства.

Список використаних джерел та літератури:

1. Графский В. Г. Всеобщая история права и государства / В. Г. Графский. – М.: Норма, 2007. – 752 с.
2. Давид Р., Жоффре-Спинози К. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози. – М.: Международные отношения, 1999. – 399 с.
3. Конституція Французької республіки 1958 року зі змінами, внесеними 23 червня 2008 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/root/bank_mm/constitution/constitution_russe_version_aout2009.pdf
4. Лафитский В. И. Сравнительное правоведение: национальные правовые системы. Правовые системы Западной Европы / В. И. Лафитский. – М.: КОНТРАКТ, 2012. – Т II. – 399 с.
5. Новиков Г.Н. Голлизм после де Голля: идейная и социально-политическая эволюция / Г.Н. Новиков. – М.: Наука, 1984. – 299 с.

Леднік О. В.

Магістрантка 5 курсу історичного факультету Житомирського державного університету ім. Івана Франка, м. Житомир, Україна

Науковий керівник: Рудницька О. П., кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних історичних дисциплін та правознавства Житомирського державного університету ім. І. Франка, м. Житомир, Україна

Англійська Реформація за часів Генріха VIII

Реформація (лат. «перетворення») – це загальноприйняте визначення суспільно-релігійного руху, утвореного на початку XVI ст., який охопив майже всю Європу. Реформація ідейно підготувала ранні буржуазні революції, виховавши особливий тип людської особистості, сформулювавши основу буржуазної моралі, релігії, філософії. Реформація стала духовною відповіддю на кризу, кинуту людському духу соціально-економічною та культурною ситуацією у XVI ст.

Явище Реформації залишило величезний відбиток у світовій історії і мало глобальний, загальноєвропейський, характер. Реформація простягає своє коріння з